

Déisäit, deen ale Kino

Wéivill Deeg läit hie well op dësem Zëmmer um véierte Stack? Wann hien zrëckrechent, da sinn et scho méi wéi dräi Wochen. Bis haut sot keen him: Du kanns muer nees heemgoen. 't seet och keen him sou richtig, wat mat him lass ass. Wëssen s'et net?

Wéivill Stonnen am Dag sëtzt hien nieft dem Bett an där klenger Fotell a kuckt eraus an de mol bloen, mol groen Himmel, un deem een d'Fliger ziele kann, déi dagsiwwer an nach spéit owes usetzen, fir néier ze goen. Pénktlech sinn se, a wann s'ongeféier dohannen iwwert dem Kierchtuerm sinn, maachen se d'Rieder raus, gënee do.

Hie gesäit op d'Diech an op d'Mansarden vun den Haiser, déi aner Säit vun der Strooss; op den Daach vum ale Kino, dee well bestëmmt scho fofzëng Joer eidel steet. Dem Daach an dem ieweschte Botz gesäit een of, do ass alles kal, fiicht, am Gaang ze vermuuschten.

Wann hien opsteet a méi no bei d'Fënster geet, da gesäit hien och rof op d'Strooss, op d'Entrée vum Kino an op d'Plakatwänn, op deenen d'Fatze vu Veräinsaffichen am Wand fladden a verblatzen. D'Entrée ass zougeneelt, an 't hänkt e Schëld drop, dat ee vun heu ewen net liesen kann. Sécher wéinst de Strummerten.

Et war dee schéinste Kino an der Stad, ier deemools déi zwéin neier direkt bei d'Gare gebaut goufen. Déi Kinoe gëtt et scho laang net méi. Se si verschwonnen, wéi all déi aner an der Stad och. Just deem heiten, dee scho bal eng Ruin ass, gesäit een nach of, datt et mol e Kino war.

Hien ass net dacks do dra gewiescht, mä un zwéi Filmer kann hien sech nach erënneren, wéi wann et gëschter gewiescht wier. Deen een huet en an de 60er, deen aneren an de 70er Jore gesinn; *Les diaboliques* an *Le salaire de la peur*, allebéid vum Clouzot, deen éischte mam Simone Signoret, deen anere mam Peter van Eyck, an hie mengt, och mam Burt Lancaster. Wat waren dat nach Filmer! Schwaarz-wäiss a vun enger Spannung, datt ee bal geckeg ginn ass.

Hie geet well laang a kee Kino méi.

Hien hieft sech aus der Fotell a geet nees méi no bei d'Fënster, fir op d'Strooss

ze gesinn. Hie kann d'Fënster net opmaachen, just uewen e Stéck opklappen, wann e wëllt lëften. „'t sinn der scho genuch aus der Fënster gesprongen, fir sech d'Liewen ze huelen“, sot d'Infirmière virun dräi Wochen.

Virun e puer Deeg huet en engem Dro-gendealer nogekuckt, deen doënnen, virun der zougeneeltener Kinosdier seng Wuer verkaaft huet; e Wäissen engem Schwaarzen. Hie ka jo net ëmmer rofkucken, mä vläicht ass deen ale Kino en „Treff“, wéi se haut soen. Wat läit him drun, déi eng ginn sou drop, déi aner anescht.

Hie war nach eng Kéier an deem Kino gewiescht, mä wéi dee Film geheescht huet, ass him ausdenkeg ginn. Hie mengt, hien hat deemools mol guer net duerop opgepasst.

Et war déi alleréischte Kéier, datt hien an deem Kino war, Enn der 50er, tëscht senger Schoul an der Arméi. Hie war sonndes nomëttes mam Zuch an d'Stad gefuer an hat sech op der Hollerecher Säit op d'Sich nom Anni gemaach. Hiert Nopeschmeedche vun doheem war hei an engem Stot. Hie wouss den Numm vun der Strooss an och d'Nummer vum Haus, déi hat d'Anni him verrodene, mä hien ass iwwer eng Stonn laang duerch Hollerech gefatzt, ier hien d'Strooss fonnt hat.

D'Anni stoung virum Haus ze waarden. 't war hiren éischte Rendez-vous, an hie koum ze spéit. D'Anni huet hien awer net vernannt, well dofir war hatt nach ze jonk an ze schei. Gewass, si haten hir ganz Kannerzäit duerch mateneen ze doen, beim Spillen, um Wee fir an d'Schoul, mä hie war laang fort gewiescht, an engem Internat an der Belsch. Hie war op eemol net méi den Nopeschbouf, an hatt war eng richtig Joffer ginn.

Se sinn an d'Péitruß spadséiere gaangen. Niewentenee sinn se gaangen, ouni sech bei der Hand ze huelen, dofir war et nach vill ze fréi. Iergendanzwousch hunn se sech op eng Bänk gesat, mä 't koum kee richtigt Gespréich op. „Solle mer net an de Kino goen?“, huet d'Anni op eemol virgeschloen. Et gesouch een op d'Auer vun der Spuerkeess, 't war der kuerz no dräi, a säin Zuch ass réischt no siwe gefuer. „Mm“, sot hien.

Doënnen virun deem schéine Kino stoungen s'an der Schlaang fir ran an d'Véier-Auer-Virstellung. Hie mengt haut nach, datt kee vun hinnen zwee op dat grousst handgemoolte Plakat gekuckt hat. D'Anni huet drop gehalen, fir säi Billjee selwer ze bezuelen. Vlächcht duecht et, hie géif jo nach näischt verdéngen.

Si haten sech „Balcon“ geholl, an um Balcon, vir an der zweeter Rei, hat een den Androck, um Duxall vun enger richteger Kierch ze sätzen. An dann dee Ridde mat deene moderne Figuren uewendriwwer! Hie war nach ni an enger Oper, bis haut nach net, mä sou huet hien sech deemools eng Operebühn virgestallt, wou gläich de Ridde héichgëing.

Nom Virprogramm ass et nees hell ginn, e puer Glacéverkeefesche sinn ënnen duerch d'Reie vum Kino gangen, an eng koum och rop op de Balcon. Hie wollt dem Anni eng Glacé bezuelen, mä hatt huet de Kapp gerëselt. Hie wollt och keng.

Wéi et nees däischer gouf, huet een de Virspan vum Film schonn um Ridde gesinn, dee lues opgaangen ass. Dat Opgoen huet keen Enn kritt, sou eng breet „Leinwand“ hat hien nach kees gesinn, net am „Palace“ zu Maacher, a vum Sall am Internat scho guer net ze schwätzen.

Si souzen eng Grëtz agekeilt tëscht frieme Leit, mä 't war him no e puer Minutten, wéi wann d'Anni de rietse Knéi géif widdert säi lénksen drécken. Bei enger Zeen, wou eng Koppel sech gekësst huet, war dem Anni seng riets Hand do an huet no senger lénker gesicht an se duerno net méi lassgeloss. Hien huet sech net dergéint gewiert.

De Film ass zimlech kitscheg ausgaangen, dat weess hien nach. A wéi d'Musek ganz haart gouf an de Ridde lues zougangaen ass, an d'Nimm vun den Acteuren net méi gutt um roude Samett ze liese waren, huet d'Anni de Kapp widdert seng Schëller geluecht. Si wiere bestëmmt nach gäre sëtze bliwwen, mä lénks a riets gouf opgestanen, do huet ee misse mat.

D'Anni ass nach mat him op den Zuch gaangen. Kee vun hinne war lo sou kéng, deen anere bei der Hand ze huelen, 't war nees wéi an der Péitruß. Um Wee fir op d'Gare an op der Virplaz hunn s'iwwert de

© Photothèque de la Ville de Luxembourg

Pierre Bertogne

Film geschwat, dat war am einfachsten. Haut weess hien näischt méi vum Film, 't ass méi wéi sécher, datt hie guer net bei der Saach war, deemools. Wat d'Anni vum Film gehalen huet, weess hien haut och net méi.

Wat hien awer nach weess: Eppes vir siwen huet hie gemengt, 't wier un der Zäit fir op de Perrong ze goen. Wann hatt mol heemkéim, geséich een sech jo nees. Iwwerdeems se sech d'Hand ginn hunn, konnt hien net anescht an huet dem Anni eng Bees ginn; op de Bak, mä hatt huet hien ugehalen an him eng flang op de Mond zrëckginn. A fort war et.

't war hiren éischten a leschte Rendez-vous. Eng Woch méi spéit sot seng Mamm, et wier hir eppes zu Ouere komm, an hie soll sech dat Meedchen aus dem Kapp schloen, déi Famill wier näischt fir hien. „Kannergeméich schéin a gutt, mä mat deene gi mir ni Famill“, sot se. An hie wier jo nach guer näischt, hie géif jo réischt an d'Welt kucken.

Dat si lo ronn fofzeg Joer hier. Hie goug bei d'Arméi. A wéi hien déi éischte Kéier heemkoum, housch et, dem Anni seng Leit wieren iergendanzwuersch an de Minett verzunn. Hien huet d'Anni säi ganz Liewe laang net méi rëmgesinn, 't ass him

keng eenzeg Kéier iwwert de Wee gelaf. Vläch hätt hien et och net méi rëmkannt.

Hie geet vun der Fënster wech a setzt sech hannescht an d'Fotell. Lo gesäit hien nëmme méi den Daach vum ale Kino, op deem schonn e puer Leeë feelen. Ënner dem Daachkulang bréckelt de Botz.

Et hänkt schwéier an der Luucht, mä dee Fliger, dee just néiergoe wëllt, ass schonn ënner de Reewolleken, huet d'Rieder scho raus. D'Leit am Fliger si bestëmmt schonn ugestréckt, mä se wëssen, gläich si mer ënnerwee fir heem.

Den Dokter wäert haut net méi kommen.

Josy Braun